

ANUL IV. = No. 6
15 Ianuarie 1928.

«Vom lovi deopotrivă în străinul parazit
și în românul necinstit și înstrăinat!»

INFRĂȚIREA ROMÂNĂSCĂ

Organul central al «Ligii Apărării Naționale Creștine»

CUPRINSUL :

- I. C. Cătuneanu: Aplicarea reformei agrare printre
Moții din județul Cluj.
Traian Brăileanu: Acțiune și contraacțiune.
G. Ionescu-Nica: Sinteză și perspective.
C. Ș.: Doliul Jidanilor.
Iosif Tăpălaga: Insufletețirea din Rodna-Veche.
Colonel Brândușa: Un cuvânt la cauzele turburări-
lor studentești.
Tudor Ionescu: Idealismul în extremis.
Ioan Potra: Amintiri din 1918—19 comparate cu
fapte din 1927.
M. Kogălniceanu: Pentru Domnul Ministru de In-
terne I. G. Duca.
V. Chindriș: Din chestia scrisului românesc.
G. N. Leon: O scrisoare.
„Infrățirea Românească”: Improprietățile Cava-
lerilor ordinului „Mihai Viteazul”.
S. F.: Corespondență din Chișinău.
Informațiuni: Interne și externe.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ „ „ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Pentru ca să se știe

Denunțăm din nou marelui public pe aceia, cari au apărat pe Jidanul GROEDEL în procesul cu Maramureșenii, de pe urma căruia sătenii de baștină și-au pierdut pădurile ce le aparțineau de veacuri:

Apărătorii, cumpărași cu banii lui Iuda, poartă numele:

EMIL HAȚIEGANU, deputat național-țărănist și profesor la Universitatea din Cluj.

MIRCEA DJUVARA, deputat liberal și profesor la Universitatea din București.

VALERIU ROMAN, proaspăt liberal, fost secretar general al L. A. N. C.

Cine ajută pe dușmanii României la bârfirea țării?

COSTA FORU, de la „anumita presă“

și
N. GHIULEA¹⁾, membru în partidul național-țărănist și profesor la Universitatea din Cluj.

Aplicarea reformei agrare printre Moșii din județul Cluj trebuie revizuită

Această dreaptă cerere a susținut-o un înalt magistrat, procuror la Curtea de Casație, d. Bălășescu, în raportul înaintat Ministrului de Justiție dintre anii 1922—26 G. G. Mârzescu, și reprodus din cuvânt în cuvânt în „Infrățirea Românească“ din 15 Decembrie 1927.

Concluziunile raportului nu au abătut din calea abuzului, pe acela care, săvârșit din viață, a intrat în istoria partidului liberal cu numele Constantinescu-Porcu. Moșii, după constatările fixate de d. Bălășescu, au rămas nedreptățiți cu amărăciunea și desnădejdea în suflet. Dreptatea nu putea să triumfe pentru că împiedicau înfăptuirea ei Jidanii Tischler și Bürger, ajutați de politicianii milușiți cu milioane, aleși din toate partidele. Jidanii și-au aleși exponenți influenți din toate partidele, pentru a fi siguri, că ori-cum s'ar schimba situația politică, ei vor rămâne tari la Comitetul Agrar.

Politicienii întevărașiți cu Jidanii, și-au putut umplea buzunarele, dar nu au putut potoli revolta sufletească a celor jefuiți. Când liberalii au venit la putere în vara anului 1927, cea dintâi grijă a lui Ion I. C. Brătianu a fost chestiunea Moșilor. Din indemnul lui s'a luat din nou în cercetare această

chestiune, dela început vițreg și înteresat rezolvită de Constantinescu-Porcu, încunjurat de Jidani și politiciani ahțiați de grabnică îmbogățire. Cine se îndoește de exactitatea acestei afirmațiuni să citească raportul procurorului dela Casație, d. Bălășescu, din „Infrățirea Românească“ dela 15 Dec. 1927.

În urma impulsului energic, dat de acela care s'a coborât în mormânt înainte de vreme în paguba țării, câte 3—4 miniștri liberali s'au plimbat din nou prin țara Moșilor și au împărțit făgăduințe de îndreptare în toamna anului 1927.

Toate făgăduințele ministeriale se reduc până astăzi la o nouă cercetare, fixată într-un proces-verbal, încheiat și semnat la 15 Noembrie 1927 de: un consilier de Curte de Apel, dl Honoriu Crucin; un director al Reg. silvice, dl I. Coșciu; un consilier agricol Cluj, dl Tudoriu; un șef al ocolului silvic Huedin, de un șef al reg. agr. Huedin.

Reproduc din acel proces verbal părțile din care rezultă, cum au lucrat inspectorii generali G. Gologoteanu și I. Popescu-Pera, al căror raport a fost luat ca bază de către Comitetul agrar, când a hotărât prin sentința No. 254 din 18 Martie 1926 să se improprietărească cu păduri și pășune comunale moșești din județul Cluj.

Proces verbal

Astăzi în 8 Nov. 1927.

„Subsemnații, în baza delegațiunii cu No. 914/1927 a Domnului Ministru de Agricultură și Domenii, întruniți în comisie în zilele de 24—30 Octombrie și 1—9 Nov. 1927, pentru cercetarea plângerilor locuitorilor din comunele: Vișag, Traniș, Sebeșul-Mare (Valea Draganului), Rogojel, Secuen, Ciucea, Bociu, și Bologa din județul Cluj, cu referire la improprietărirea lor cu păduri și pășuni comunale din proprietățile Domnilor M. Tischler și M. Tischler Bürger și soția, după ce am luat cunoștință de toate lucrările de Reforma Agrară existente, după ce am vizitat amănunțit pe teren proprietățile de mai sus și după ce am ascultat fiecare comună aparte, reprezentată prin primarul comunei și delegatul sătenilor, am constatat următoarele:

„1. Pentru improprietărirea acestor comune cu pădure și pășune comunale s'a dat de Comitetul Agrar hotărârea No. 254 S. T. R. din 18 Martie 1926, prin care, pe baza raportului d-ilor Inspectori Generali G. Gologoteanu și I. Popescu-Pera, s'a expropriat în mod definitiv următoarele suprafețe conform tabloului de mai jos:

¹⁾ Vezi articolul Profesorului Silviu Dragomir din „Țara Noastră“ No. 2 din 8 Ianuarie 1928.

Nr. coment	Comuna	Teritoriul expropriat		Total
		ca pășune	ca pădure	
		jugăre	jugăre	
1	Vișag	1445	396	1841
2	Traniș	1063	454	1517
3	Ciucea	272	118	390
4	Rogojel	308	205	513
5	Secuen	175	105	280
6	Bociu	200	217	417
7	Bologa	330	232	562
8	Sebeșul M.	526	113	639
	Total	4319	1840	6159

„2. Hotărârea Comitetului agrar, așărată mai sus, nu se poate executa din următoarele motive:

„a) Numerii topografici, expropriați pentru comunele Traniș, Vișag și Ciucea nu sunt bine stabiliți, în sensul că unii lipsesc, alții sunt trecuți de două ori, iar suprafața totală a lor nu atinge sau depășește suprafețele expropriate.

„b) Pentru comunele Bociu, Secuen, Rogojel, Sebeșul-Mure, Bologa și în ce privește pășunea comunei Ciucea, nu s'au specificat numerii topografici ce se expropriază.

„c) Numărul capilor de familie luați de bază în calculul nevoilor sunt inexacti.)

„d) Cotele stabilite pentru calcularea pădurilor și pășunilor nu sunt suficiente față de art. 26 pct. 33 din legea agrară cari sunt categorice în această privință.

„Comisiunea găsește că, este cazul de revizuirea cassarea hotărârei No. 254 1926 și în consecință stabilește mai jos necesitățile reale de păduri și pășuni comunale pentru fiecare comună în parte cum și părțile ce urmează a se expropria din proprietatea M. Tischler și M. Tischler—Bürger și soția după cum urmează.“

După aceste motive, în vătutea cărora se condamnă întreaga lucrare a inspectorilor generali Golgoteanu și Popescu-Pera, ca fiind imposibil de executat pe teren și deci

*) Reproducem din procesul-verbal următorul tablou, pentru ca cititorul să constate cum au falsificat realitatea inspectorii Golgoteanu și Popescu-Pera, împuținând cu peste 700 capi de familie numărul celor îndrituiți la împuținare.

No. crt.	Numele comunei	Nr. cap. de fam. constatați prin rap. Dlor Insp. Golgoteanu și Popescu-Pera	Nr. cap. de fam. existenți la finea anului 1925 conf. actelor produse
1	Vișag	235	387
2	Traniș	216	302
3	Sebeșul Mare	395	584
4	Rogojel	232	363
5	Secuen	128	259
6	Ciucea	366	366
7	Bociu	240	149
8	Bologa	191	327
		2003	2734

profitând Jidanilor Tischler și Bürger, Comisia stabilește în baza legii agrare suprafețele la cari au dreptul următoarele comune, din județul Cluj, și suprafețele ce li se poate da din domeniile susnumiților Jidani, favorizați de susnumiții funcționari români.

Din concluziile fixate pentru fiecare comună, în procesul-verbal de mai sus, rezultă că se pot da următoarele suprafețe de pășuni și pădure din domeniile Jidanilor Tischler și Bürger.

Com.	se poate da	Pădure	Pășune
Com. Poenile		280	350
„ Ciucea	„	300	542
„ Bologa	„	252	400
„ Rogojel	„	542	976
„ Secueni	„	250	295
„ Bociu	„	238	656
„ Sebeșul M.	„	550	444
„ Traniș	„	950	1351
„ Lunca Vișagului	„	613	916
„ Vișag	„	410	3485
	Total iug.	4485	9326

Așadar, pot primi, *pentru că au de unde*, comunele mai sus numite ca pădure și pășune un total de **13811** iugăre.

Iată de uude pot primi:

Reproducem din procesul-verbal mai sus amintit următoarea pagină, care cuprinde un capitol de rușine din viața politică a României întregite în zodia lui Constantin-Dorcu, care a tolerat să rămână doi Jidani cu 14415 iugăre pădure și pășune, **ce trebuiau expropriate**, pe când 10 comune moșteni zac în suferință, cu toate că legea le dă dreptul și suprafață expropriabilă există. Citiți, buni Români, următoarea pagină din care rezultă situația actuală, în pășuni și păduri a Jidanilor, favorizați de Golgoteanu și Popescu-Pera:

„Specificarea proprietăților dlor M. Tischler și M. Tischler Bürger cu soția din care se pot satisface nevoile comunelor cu păduri și pășuni comunale:

„1. Proprietarul Maurițiu Tischler posedă următoarele:

„1. In hotarul comunei Ciucea pădurea ce se numește Surduca, notată din foile Cărții fund. la No. 286 și 583 în întindere totală de 1.472 iug. cad. 1.522 stj.

Mai posedă 740 stj. notată în cartea fund. No. 157 care însă nu se poate expropria fiind intravilan.

„2. In hotarul comunei Sebeșul Mare pădurea numită Bocriștea notată în cartea fund. la No. 6 în întindere totală de 694 iug. cad. și 295 stj.

„3. In hotarul comunei Traniș pădurea Vârtopele, Felicele și Brad, notate în cartea fund. la No. 228 și 73 în întindere totală de 1.284 iug. cad. 594 stj. din care numerii top. 653,

655 și 1.000 în suprafața totală de 1 iug. cad. 810 stj. fiind intravilane nu se pot expropria.

Rămâne deci ca suprafață expropriabilă 1.282 iug. cad. 1.339 stj.

„4. In hotarul comunei Vișag pădurea numită Prislop, Valca Dara, dealul Sentei, dealul Traniței și fața Arsă, notate în cartea fund. la No. 282 în suprafața totală de 4.482 iug. cad. și 1.431 stj. din cari 285 iug. cad. și 1.110 stj. la dealul Sentei și 91 iug. cad. 1.540 stj. la Vlădeasa, fiind pădure de protecție nu se pot expropria, iar No. top. 764 7 în suprafața de 20 stj. fiind intravilan (terestrău) de asemenea nu se pot expropria. Rămâne deci suprafață expropriabilă 4.005 iugăre cad. și 361 stânjene.

„5. In hotarul comunei Rogojel pădurea numită Vlădeasa notată în cartea fund. la No. 317 în întindere totală de 1.336 iug. cad. și 1.505 stj. din care suprafața de 619 iug. și 990 stj. fiind o porțiune, din pădurea de protecție Vlădeasa, care nu se poate expropria; rămâne deci ca suprafață expropriabilă 717 iug. cad. și 515 stânjene.

„II. Coproprietarii M. Tischler A. Bürger cu soția posedă;

„1. In hotarul comunei Rogojel pădurea numită Vărfuraș, Zerna, Valea Crăciunului și între Munți notați în cartea fund. la No. 318 în întindere totală de 4.257 iug. cad. și 1.287 stj. din care suprafața de 522 iug. cad. și 1.280 stj. formând pădurea de protecție Vărfuraș, nu se poate expropria, iar numerii top. 1217 1, 1217 2, 1217/3, 1217/4, 1222/3, 1222 3 și 1222/5 în suprafața totală de 16 iug. cad. și 410 stj. fiind vândută la țărani de asemenea nu se poate expropria. Rămâne deci ca suprafață expropriabilă 3718 iug. cad. și 1197 stj.

„2. In hotarul comunei Vișag pădurea numită Aluniș, Valca Sebeșel notate în cartea funduară la No. 284 în întindere totală de 2542 iug. cad. și 952 stj. de care suprafața de 32 iug. fiind loc de ferestrău, iar numerii top. 1027/3, 1014 9, 1015/5, 1015 6, 1015/7 și 1027 8 în suprafața totală de 18 iug. cad. și 546 stj. vândută la țărani nu se pot expropria. Rămâne deci ca teren expropriabil suprafața de 2524 iug. cad. și 334 stj.

REZUMAT

I. Proprietatea M. Tischler expropriabilă este de 8172 iug. 832 stj.
II. Proprietatea M. Tischler-Bürger cu soția expropriabilă este de 8242 iug. 763 stj.
Total expropriabil 14415 iug. 763 stj.

După cele mai sus constatate de semnatarii procesului verbal, în frunte cu consilierul de Curte de Apel, D. Honoriu Crucin, oric=ce om cu simțul corectitudinii își pune întrebarea:

Cum au putut să lucreze astfel inspectorii generali Golgoteanu și Popescu=Pera? Cum au putut, ei funcționari ai statului, chemați să ajute la improprietărea Moșilor, cum au putut să lase în proprietatea jidanilor Tischler, Tischler—Bürger cu soția, un domeniu de 14415 iugăre, când după legea agrară suprafața în întregime trebuia expropriată și încă nevoile Moșilor nu ar fi fost complet satisfăcute? Cum și-au întocmit lucrările în așa fel, încât nu s'au putut executa pe teren, în folosul susnumiților jidani și în paguba Moșilor? Răspunsul pe care și-l dă fiecare cetățean de bună credință, neinteresat, este următorul:

Ori ambii inspectorii generali Golgoteanu și Popescu=Pera au fost cum-părați de jidani Tischler=Bürger; ori sunt incapabili de a întocmi o lucrare tehnică executabilă pe teren. Dacă și-au vândut conștiința, spre a lăsa în proprietatea jidanilor 14415 iugăre ce urmau să fie expropriate, atunci trebuie trimiși la pușcări pentru luare de mită; dacă sunt incapabili să întocmească o lucrare tehnică, atunci trebuie dați afară din funcție ca ne-trebnici.

Di Ministru Argetoianu are subț ochi raportul din care am reprodus fragmentele de mai sus. El este dator să ia măsuri contra funcționarilor din era lui Constantinescu=Porcu, cari ca în cazul de față au lipsit pe Moși de 14415 iugăre, ce li se cuvin după legea agrară. Dacă nu face aceasta, înseamnă că puterea jidovească, favorizată de funcționari ca Golgoteanu și Popescu=Pera și de politicieni venali, este mai tare decât autoritatea Ministerului de Domenii în România=Mare.

Actualul titular al Departamentului agriculturii este prea luminat, și înzestrat cu simț politic, ca să nu înțeleagă că nu este bine să pătrundă în straturile largi ale poporului convinșerea că jidani sunt mai puternici în România întregită decât Miniștri.

În afară de destituirea și darea în judecată a celor doi inspectorii pentru cel puțin ne-trebnicie¹⁾ în serviciu, dacă

¹⁾ Pentru ca cititorii noștri să nu creadă că expresia ne-trebnicie este prea tare, cităm ultimul fragment al procesului verbal:

„Ca acte anexăm la acest proces-verbal câte un certificat pentru fiecare comună prin care se dovedește oficial numărul capilor de familie existenți, cum și declarația comunelor, în sensul că nu au fost cercetate atunci când li s'a stabilit nevoile de păduri și pășuni, pe baza cărora s'a dat hotărârea comitetului Agrar No. 254—1926.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal, semnat de noi astăzi 15 Noembrie 1927.”

nu luare de mită, di Ministru Argetoianu are datoria să facă dreptate Moșilor cerând casarea hotărârii No. 254 din 18 Martie 1926, așa cum susțin semnatarii procesului-verbal.

Plata Judeilor expropriați se va face conform legii, așa cum s'a aplicat și proprietarilor români.

Bine înțeles, de o despăgubire a jidanilor Tischler și Bürger nu poate

fi vorba, când suprafața de 14415 iugăre este supusă exproprierii, conform legii agrare și numai prin abuz și ficăloșie nu s'a expropriat. Încheiu, prevenind pe ori=și-care puternic al zilei, că pace statornică nu poate domni în țara Moșilor, până nu se vor revizui nedreptățile săvârșite pentru a favoriza câțiva jidani și a pricopsi politicieni jidoviți. I. C. CĂTUNEANU

Acțiune și contraacțiune

După „tulburările de la Oradea” am avut cu foșii prilejul să gustăm, prin lectura ziarelor, subtilele argumentări ale politicianilor și ziaristilor, prin cari se dovedea, pe de o parte, că aceste tulburări au fost în paguba „Țării” și, pe de altă parte, că ele au fost în folosul „Țării”. Pentru unii „interesele superioare ale Neamului” cer liniște și iar liniște, pentru alții chiar aceste interese reclamă o reacțiune puternică împotriva jidovilor.

Și unii și alții au, se înțelege, dreptate. Ei sunt în drept să tragă concluzii opuse din aceleași premise prin faptul că aceste premise, în formă identică, au înțeles diferit. Unii identifică interesele neamului cu interesele parțidului din care fac parte, alții cu interesele personale, familiare, de clasă, de rasă, de comunitate religioasă, și sunt poate și unii cari se gândesc și la „nația românească” robită economiceste de jidani și în primejdie să ajungă chiar din această cauză și roabă politică a sectei iidovești.

Dar în definitiv „orice bun Român” — așa e termenul consacrat, — e convins de primejdia jidovească. Și chiar acei buni Români cari șed în consiliile de administrație ale băncilor jidovești, cari cerșesc voturile jidovilor mergând la adunările lor în sinagogi și „casele naționale” jidovești, se bucură când jidani capătă bătaie. „Suntem doar toți antisemiți”, zic și acești buni Români. Dar ei adaugă: „Noi, lumea oficială, nu putem spune acest lucru pe tață; situația noastră nu ne-o permite”. Cu toate aceste, la alegeri spre pildă, acești buni români, dacă din întâmplare sunt la guvern, injură prin ziare și adunări în L. A. N. C. și-i asigură pe jidani de toată dragostea lor. Acești buni români știu că jidanul cere dovezi reale pentru banul dat; cere jandarmi împotriva „antisemiților”, cere concesiuni și favoruri confesionale, economice etc. Strâns la pârte „politicianul jidovit” nu îndrăznește să crăcnească.

Dar în jocul partidelor politice problema jidovească ia și alte aspecte și mai primejdioase: ceeace s'a văzut

din declarațiile dlor Titulescu, Argetoianu etc., menite pentru jidovimea din străinătate. Jidovii din România sunt agenții marci finanțe internaționale. Marile Puteri îi întrebuintează pe jidani noștri pentru a ținea statul nostru sub continuă presiune și dependență, economică și politică.

În schimb statele străine le-au dat jidanilor „scutul minorităților”, li-au asigurat o situație privilegiată, de care ei profită pentru a cuceri puterea politică.

Pentru politicieni, arta politică consistă în găsirea mijloacelor de a ajunge la putere, și, ajunși, de a o păstra. Orice mijloc e bun pentru atingerea acestui scop. Și cum întâiul mijloc sunt banii, jidovii le dau bani în schimb, bul făgăduinței solemne că ajunși la putere nici o îngrădire nu le va fi pusă în exploatarea țării și că „antisemiții” vor fi puși în lanțuri.

Dacă acest joc va continua, în scurtă vreme statul nostru nu va mai fi Stat românesc.

Nu fac decât să repet ceeace au spus în secolul trecut: Eminescu, Conta, etc., și ceeace continuă să spună în secolul acesta di Cuza. Dar generația veche, din România-mică, a rămas la teorie. N'a creat un instrument de luptă politică împotriva jidovimii. În acțiunea practică ea a stat vecinic în defensivă. A crezut că prin legiuire și teorie se poate împiedeca desfășurarea unui proces social. Raționalismul secolului XVIII a stăpânit și politica secolului XIX. Umanitarismul, egalitarismul, democratismul sunt ismele cari au măcinat burghezia din toate țările și au ridicat la suprafață pe conducătorii socialiști, comuniști, etc. — „din întâmplare” în majoritatea lor jidani. Teoria a descoperit cauza acestei întâmplări. Dar burghezia lașă, pacifistă, preocupată de stărpirea desăvârșită a privilegiilor nobilimii și clerului, (a conservatorilor reacționari!), a acceptat alianța jidovilor și abia după război s'a trezit din dulcele somn. Și cu mirare îi văzu pe iubiiții săi aliași în fruntea masselor proletare cari le cereau pun-ga

sau viața (mai bine zis : punga și viața). Și totuși în unele țări burghezia e atât de lașă încât văzând n'a vrut să creadă și persistă în umanitarism.

În alte țări reacțiunea s'a produs: Italia. Și, de altfel, pretutindeni există contraacțiune. Nenorocirea e că burgheziile, adică creștinii nu se pot uni. Și cum pe vremuri Franța catolică îi ucidea pe Hugenoți, dar îi sprijinea pe protestanții din Germania împotriva principilor catolici, așa și burgheziile de azi în luptă îi sprijinesc pe jidanii bolșevici din alte țări.

Contraacțiunea consistă în organizare întemeiată pe forță — morală și materială. Organizare sistematică, adaptată mediului în care se dă lupta.

Organizația, ca instrument de luptă, trebuie să conțină toate elementele care să-i garanteze succesul: presă, cadre, și mai presus de toate, bani. Ea trebuie să ridice stavile puternice

între lumea creștină și română și secta jidovască. Cu toate mijloacele. Față de partidele politice jidovite această organizație trebuie să fie cel mai puternic partid, față de secta jidovască, o sectă creștină mai intolerantă și exclusivă respingând conubiul, comensalitatea, deci orice atingere. În privința economică aceeași separațiune completă.

Aceste postulate nu sunt invenția unei imaginații șovine și înfierbântate. Istoria demonstrează că o contraacțiunea trebuie să corespundă acțiunii. Cu interpretări metafizice, religioase și sociologice nu se rezolvă o problemă practică.

L. A. N. C. începuse contraacțiunea și era pe calea cea bună. Vom arăta într'un articol viitor care obstacol s'a ivit și prin ce mijloace s'ar putea înlătura acest obstacol.

TRAIAN BRĂILEANU
Profesor la Universitatea din Cernăuți.

tra bolșevismului sau comunismului, produs tipic iudaic.

Cooperatiunea economică, venind în ajutorul antisemitismului, promite: creșterea capitalului național dărmător al imperialismului capitalului internațional, și libertatea absolută a comerțului.

Știința, care garantează: a) naționalizarea (specializarea) industrială a statelor în limita materiilor prime ce posed; b) nivelarea și unificarea economică, culturală, și morală a omenirii prin perfecționarea mijloacelor de comunicație și producție, de orice natură, și c) reducerea necesității marilor capitaluri.

V. Triumful creștinismului și întoarcerea păcii generale pe pământ.

Biserica unică proclamând dispariția iudaismului religios, economic, politic și moral, primește întreaga suflare românească, unificată prin credința și tradiția pur creștină, întărită economiceste prin cooperatiune, și pusă sub paza și conducerea unui singur păstor: Dumnezeu, aducător al păcii generale pe pământ.

*

Așa se prezintă antisemitismul în trecut și în viitor, în cadrul celor mai rezumative tablouri, pentru oricine este, cât de puțin, în curent cu problemele zilei și cu evoluție socială, în foarte direcțiile: economice, culturale, morale, religioase, științifice și naționale.

În cadrul acestor tablouri rezumative, cari pot primi dezvoltări, pentru cei ce se interesează mai de aproape de antisemitism, mișcarea studențească poate fi pusă exact la locul ce i se cuvine, spre a-și primi explicarea justă, tot așa după cum este pusă la locul potrivit opera politică a tuturor statelor naționale, în ce privește organizarea ofensivelor culturale, religioase și economice.

Antisemitismul studențesc român, făcând un tot cu antisemitismul mondial, este un efect. Cauza este morala și aspirațiile iudaice, de dominațiune universală, precum și caracterul poporului ovreiesc format conform aspirațiilor milenare ale Iudaismului.

În materie economică ovrerii sunt cei d'întâi oameni pe pământ, cari au reușit, nu prin muncă sau știință industrializată, ci prin specula „goimului” să realizeze pentru ei efectul principiului „cu minimum de muncă maximum de profit”, principiu care azi este luat ca ideal de omenirea întregă, dar a carui realizare se caută nu prin specula muncii aproapei ci prin perfecționarea mijloacelor științifice de producție și cooperatiune, în folosul omenirii întregi.

Astfel pusă chestiunea, dispariția

Sinteză și perspective

Congresul studențesc ținut la Oradea-Mare, un oraș unde mai mult de trei sferturi din populație este formată de Evrei, mai toți puși în slujba șovinismului unguresc, produs ovricesc, întreținut de presa și finanța evreoungară, al cărui ultim toboșar este evreul Rothermeere, s'a terminat cu o manifestare antisemită, care a dus la spargerea mai multor vitrine ovricesci și cu un proces contra studenților făcuți vinovați de spargerea acestor vitrine.

Manifestația antisemită a studenților pare a fi un răspuns fineresc la campania evreoungară, dusă de Ungaria și evreul Rothermeere, pe chestia optanților unguri și a revizuirii granițelor Ungariei, sau mai exact a revendicării de către Unguri a Transilvaniei.

Ea a repus la ordinea zilei chestiunea ovricescă, nu numai la noi în țară, dar în omenirea toată.

Pentru priceperea acestei chestiuni, credem că este necesar o rezumare a antisemitismului și iudaismului într'un tablou, făcut pe priceperea a cât mai mulți.

*

În omenirea întregă, și în special în România, se pare că cel mai puternic factor de emancipare economică și reconfortare morală și națională, este antisemitismul.

Privit dealungul vremii, ca efect și cauză, acest antisemitism ne prezintă următoarele aspecte, pe care le rezumăm, fără nici un comentariu, deocamdată, în următoarele tablouri:

I. Origina antisemitismului.

Creștinismul, care impune pentru fericirea omenirii: „O turmă și un păstor: Dumnezeu”.

Iudaismul, care preînde, pentru fericirea ovrerii: „O turmă și un păstor: Israel”.

Proorocul care prezice rezultatul luptei dintre acestea două idealuri, zicând: „Israile, peirea ta prin tine”.

II. Efectele primei ciocniri.

Iudeii răstignind pe Cristos, răstignire care constituie actul oficial de naștere al antisemitismului.

Iudeii risipiți în omenirea întregă. Generalizarea disprețului și urii contra Evreilor, acolo oriunde apar ei.

III. Victoriile lui Israel.

Organizarea „Alianței Universale israelite” la 1860, pentru a impune omenirii Imperiul lui Israel.

Primul succes politic al acestei „Alianțe Universale israelite”: Tratatul de pace dela Berlin, 1879, depe urma căruia Românii au avut mult de suferit.

Al doilea și cel mai mare succes al „Alianței universale israelite”: Paacea de la Varseilles sau pax iudaica, care apare ca apogeul Imperiului lui Israel.

III. Inceputul — sfârșitului lui Israel.

Pax iudaica, alături de bolșevismul rusesc, apare ca apogeul imperiului lui Israel dar și ca „inceputul — sfârșitului” acestui imperiu, ea universalizând antisemitismul și reacțiunea con-

iudaismului economic, moral și politic, pare sigură, iar „*Instituția Societății Națiunilor*“ un produs iudeu, care, după planurile „Alianței universale israelite“ ar trebui să constituie organul de comandă al supra — statului Israelit, pusă la puncte și supravegheată de aproape, spre a-și îndeplini scopul mărturisit iar nu cel ascuns, — va fi instituția care va contribui cât mai mult la peirea iudaismului și deci la distrugerea imperiului lui Israel, prin această faptă împlinindu-se precizarea prorocului: Israele, peirea ta prin tine“.

Manifestația antisemită studențească, ca stimulent pentru o luptă rațională și cinstită, în viitor, își are însemnătatea ei, de care vor vorbi numai faptele și nici decum presa, cât timp aceasta va fi numai în mâinile ovreilor și ovreților.

Antisemitismul bine și civilizată condus, va face din ovrei, stăpânitorii de

azi ai omenirii, prizonierii de mânie ai omenirii, care îi va absorbi, fără urmă așa după cum se absoarbe fără urmă o picătură de cernală căzută în apa unei mări.

Nu contest posibilitatea împlinirii precizării peirii iudaismului și prin mijloace violente, dar nu cred în această posibilitate, întru cât iudaismul nu este numai o chestiune de persoană fizică ci și de morală și de viață. Iudaismul îl reprezintă nu numai toți ovrei ci toți ovreții sau jidăniții cari par a fi azi mai numeroși de cât ovreii de baștină, — fapt de care trebuie să se țină seamă de toți apostolii sinceri, conștiinți și devotați ai antisemitismului și creștinismului.

T. Severin.

G. IONESCU-NICA
fost deputat.

Doliul Jidanilor

Sfatul Rabinic din București a luat hotărârea, ca zilele dela 18 până la 31 Decembrie din anul acesta, să fie zile de doliu pentru într-o jidănie din țară, ca semn de protestare în contra devastării sinagogelor, cu prilejul congresului studențesc dela Oradea-Mare.

Ca să ne dăm seamă cu câtă rigoare se aplică acest doliu, citez următoarele două informațiuni, publicate în ziarul „Opinia“ din Iași dela 23 Decembrie a. c.:

1. „In urma deciziei Sfatului Rabinic din București, festivitatea de „Hanuka a aniversării de 37 de ani dela înființarea azilului de bătrâni din Iași str. Sfu Constantin No. 5, care trebuia să aibă loc „Duminecă 25 Decembrie, s'a amân timer pentru o dată ulterioară, când se va anunța prin jurnale“.

2. „Din cauza doliului populației evrești, concertul dlui I. Schächter ce urma să aibă loc la 28 Decembrie, se amână pentru seara zilei de 4 Ianuarie, ora 9 seara în sala organizației Sioniste din str. „Palat“.

Așa dar, toată jidănia, în timp de două săptămâni, cât va ține doliul, nu poate, lua parte nici la festivități, nici la concerte, etc.; *trebuie însă să ia parte la rugăciunile din Sinagogi, unde conform hotărârii rabinilor, urmează că în fiecare zi, până la sfârșitul acestui an, trebuie să se citească psalmul 79 a lui Asaf.*

Iată care este conținutul psalmului 79 a lui Asaf:

1. „Dumnezeule, ză năvălit ne-amurile în moștenirea Ta, au pângărit Templul Tău cel-sfânt și au prefăcut Ierusalimul într'un morman de pietre“.

2. „Trupurile neinsuflețite ale robilor Tăi le-au dat să le mănânce păsările cerului“.

3. „Ca apa le-au vărsat sângele, de jur împrejurul Ierusalimului, și n'a fost nimeni să-i îngroape“.

4. „Am ajuns de ocara vecinilor noștri, de batjocura și de râsul celor ce ne înconjoară“.

5. „Până când, Doamne, Te vei mânia fără încetare, și ne arde mânia Ta ca focul?“

6. „Varsă-Ți mânia peste ne-amurile cari nu Te cunosc, și peste împărățiile, care nu cheamă Numele Tău!“

7. „Căci au mâncat pe Iacov, și i-au pustiit locuința“.

8. „Nu-Ți mai aduce aminte de nelegiuirile strămoșilor noștri, ci să ne iese degrab' înainte îndurările Tale!, căci suntem nenorociți de tot!“

9. „Ajută-ne, Dumnezeul mântuirii noastre, pentru slava Nume-lui Tău! Izbăvește-ne, și iartă-ne păcatele pentru Numele Tău!“

10. „Pentru-ce să zică neamurile: «Unde este Dumnezeul lor?» Să se știe, înaintea ochilor noștri, printre neamuri, că Tu răzbuni sângele vărsat al robilor Tăi!“

11. „Să ajungă până la Tine gemetele prinșilor de război! Sca-pă prin brațul Tău cel puternic, pe cei ce pier!“

12. „*Intoarce vecinilor noștri, de șapte ori în sânul lor, batjocurile, pe cari Ți le-au aruncat ei Ție Doamne!*“

13. „Și noi, poporul Tău, turma pășunii Tale, Te vom lăuda în veci, și vom vesti din neam în neam, laudele Tale“.

Va să zică, toată jidănia se roagă lui Iehova, ca să-și verse mânia sa peste neamurile care nu-l cunosc și peste împărățiile care nu cheamă Numele său și anume cu o dobândă de 700 la sută: „*Intoarce vecinilor noștri, de șapte ori în sânul lor, batjocurile, pe care Ți le-au aruncat ei Ție Doamne!*“

Iași, 23 Decembrie 1927.

C. Ș.

Insuflețirea din Rodna-Veche

Cătră

Redacția Revistei „Infrățirea Românească“

Cluj

Mult stimate dle Redactor!

La 23 l. a. am expediat „Patriei“ jidovite din Cluj în semn de protestare contra ținutei jidovești și antipatriotice a acestei gazete în legătură cu congresul studențesc dela Oradea-Mare telegrama alăturată acestei scrisori. Știind înainte, că această telegramă nu va apărea în coloanele aceluia ziar, înhamat în slujba intereselor neamului jidănesc și a internaționalismului susținut și finanțat de jidani tuturor țărilor, Vă rog să faceți ca această telegramă să apară în numărul proximal prețuitei Dv. reviste.

Mulțumindu-vă Vă salută frățeste:

Dr. IOSIF TAPĂLAGA, avocat,
președintele L. A. N. C. Rodna

23 Dec. 1927.

*

Copie.

TELEGRAMĂ

Ziarului jidovit „Patria“

Cluj

Contra atitudinii jidovești și nepatriotice a gazetei Dv. în chestia congresului studențesc dela Oradea-Mare, ca avocat român, protestez cu cea mai mare indignare.

Dr. Iosif Tapălaga, avocat

Nota Redacției. Scrisoarea către „Patria“ se va publica în numărul viitor.

Un cuvânt la cauzele turburărilor studentești

Lumea se agită mereu pe tema turburărilor studentești dela Oradea-Mare și Cluj, privind-o prin alte prizme, decât prin cea a realității.

Turburările exploatare și puse de dușmani în serviciul propagandei de a ne discredită țara, la care a mai contribuit inconștient și presa internă împinsă de interese de partid, — durere — ș'au aflat ecoul dorit.

Motivul cauzal și unii și alții l'au înconjurat din interes propriu, — ca cum înconjură oala ferbinte!

Țara vrea să cunoască *motivul cauzal*, ca prin delăturarea lui să se excludă pentru viitor astfel de erupțiuni nedorite nici de țară, dar nici de studenție.

Medicul bun caută mai întâiu cauza maladiei și apoi procedează la vindecarea boalei.

Aci țara e bolnavă, ea trebeu vindecată.

În urma invaziei perpetue a popoarelor străine, îndeosebi a evreimei în timpul războiului mondial, cum și de atunci încoaici, țara noastră este azi cea mai cotropită de acest element inutil și improductiv, din întreaga lume, ajungând procentul nemaipomenit de 1 evreu la 7 români, adică 14% a întregii populații. Numa ospitalierul general Averescu a dat intrare în Basarabia la 450 mii de evrei refugiați înaintea pogromurilor rusești.

Între atari împrejurări, oricât s'ar nega, acest fenomen constituie un pericol pentru neamul românesc, pentru țară; problema deci există, ea nu trebeu ascunsă, ci rezolvată.

A nesocoti aceasta problemă, înseamnă a nesocoti interesele vitale ale țării!

Așa trebeu înfățișată chestia și la Liga Națiunilor.

Studențimea universitară română creștină, mândria, speranța națiunii, cheazășia viitorului țării noastre, plină de iubire de neam și patrie, dar îndurerată și adânc îngrijorată de soarta de mâine a țării, care se va resfrânge asupra ei, de cinci ani de zile se agită, cere și luptă pentru înlăturarea, scoaterea peste hotare a acestei plăgi naționale, a acestui balast, al acestui surplus de populație, dăunător traiului vieții și patriei.

Cum însă ea a dat numai de urechi neînțelegătoare, agitată pe de altă parte și de atitudinea ostilă a populației evreomaghiare din Oradea-Mare, acest cuib de vespi-anticroștin și antinațional, sufletul senzibil fineresc, aglomerat de curente străine, iarăși a ajuns la stadiul descărcării.

Acel guvern, care va avea curajul, să înțeleagă rostul timpului și își va lua sarcina, să curețe țara de balastul amintit, care face calea propășirii neamului românesc, și va și pune stavilă perpetuării invaziei străine, va face cea mai mare binefacere pentru țară, cea mai eficace operă de consolidare; va fi preamărit de întreaga suflare românească, cum și generațiile viitoare.

Mă întreba un redactor, cum ași crede eu a se putea face aceasta purificare. Spuneam: foarte simplu, nu prin vorbe, ci prin fapte — statul să constituie îndeosebi la orașe, pe circumscripțiile existente, *comisii mixte pentru revizuirea populației* — compuse din funcționari și cetățeni integri, cari comisii să meargă dela casă la casă și pe lângă dreptul de apel al intere-

saților, să stabilească prin procese veritabile, în baza documentelor aflătoare în posesiunea fiecăruia, — cenzurând firește legalitatea nefalsificată a actelor — dreptul de a sta în aceasta țară!

Tot ce prin acest *purgatoriu* nu se adevărește a fi nefalsificat cetățean al țării, sau se întrefine aci clandestin pe spinarea cetățenilor cari duc greul, să fie apoi — chiar în baza fratafelor de pace — numai decât dat peste hotare.

Când această operă administrativă firească, în mod drept dar radical se va înfăptui, atunci mișcările studentești de genul actual, înlăturat fiind odată motivul cauzal, cu absolută siguranță — nu se vor repeta.

Întru binele neamului românesc și liniștea adevăraților cetățeni de neam și limbă străină, din tot sufletul nostru dorim, să vadă împlinită cu un ceas mai 'nainte — și una și alta!

BRÂNDUȘA, COLONEL i. R.
CLUJ

Idealismul în extremis

Idealismul e necesar atâta timp, cât poate sprijini o acțiune în domeniul realității.

Pe câtă ce însă merge mai departe, în *lumea muncii* — ca tot ce este extrem, devine vătămător prin chiar înrăurirea sa morală și materială: ce o degajară din frământarea evidentă a împrejurărilor.

Religiunea este — prin aceea ce însuflă — quitezența însăși a idealismului propriu zis, prin care se conturează asperitățile spiritului uman, împăcându-l cu aspra luptă pentru existență veleitățile semenilor săi. Și acestui idealism — suis generis — dus la exces, se datorește în mare parte, crearea unei mentalități specifice — de dezinteres material — care a contribuit la starea actuală de sărăcie ce predomină în masele de jos, ca și în alte staturi ale creștinilor.

Căci așa cum se practică, acest idealism, inconștient și îmbibat de misticism și câte erezii, face să decadă, nu să prospere o gospodărie. Și pe cât în clasele suprapuse e multă nepăsare asupra religiosității pe atât în cele de jos, confuzia, întunecă și umilește.

Noi ne referim în genere la familiile de creștini și în deosebi, la Români noștri. Bunăoară să privim în față cu tot curajul și vrednicia străbună — a cavalerismului latin — cruzdul adevăr ce înfățișează — *Moldova Creștină*.

Plaiurile și frumusețile câmpiilor descălecătorilor lui Dragoș Vodă, sunt

azi covârșite de numărul streinilor acaparatori și neasimilabili. Vitregia sorței și nepăsarea cărturarilor și a conducătorilor de popor, a întărit stăpânirea economică a evreimei.

Spiritul religios, rău și greșit înțeles în sânul dela sate și orașe, a influențat într'atât pe români, că i-a despuiat de bunuri materiale, înstăruind în aceiaș măsură, pe invadatori. Și cine contestă oare, că iudaismul nu domină situația?

Poporul Moldovei — îngreuiat de preceptele evanghelice — blând și iubitor de aproapele — sedus și subminat de către vecinul pripășit, prin numeroase uneltiri și vicii otrăvitoare, nu mai poate opune rezistență și puterea sa de reacțiune e diminuată. Cu o metodă savant aplicată și cu organizațiuni de stat în stat, *Iudaismul* — și-a creat tranșee — prin târgurile ce le populează, de unde își înfunde armele cu ascuțituri nevăzute, prinzând astfel ca într'o pânză de paianjeni pe naivii creștini moldoveni.

Românii coloni ai satelor de pe întinsul Moldovei sunt tributari, ai stăpânilor de fapt, ai bunurilor materiale, comerțul și industria — cari sunt jidani, venind la rând și în imediată primejdie și profesiunile. În Basarabia ca și în Bucovina, procesul acesta de stingere etnică al băstinașilor, s'a urmat pe o scară mai întinsă, întrucât invazia iudaică a fost sprijinită efectiv și de ora neimpăcată și fatală a stăpânului de ieri *Austria și Rusia*, care servindu-și interesul, ne pregătea în

aceste provincii desnaționalizare — războiul mondial a grăbit și a întărit înfuriata internațională a *Evreimei* pe glob și cu aceeași proporție prin tratatul minoritar s'a primit condițiunile umilitoare și dezastruoase, pentru suveranitatea statului român.

Valurile de cotofire crescute prin imigrațiuni clandestine, pornit în șuvoiu din Polonia și Ucraina s'a împărșiat dealungul țării, ocupând orașe și amenințând cu toată greutatea primordiei, satele din Muntenia și Oltenia.

De Maramureș, ținutul de baștină al voivodului întemeietor de țară se poate mărturisi nefed, că nu mai conțea, ca etnicitate Românească, înfrățat s'a inundat de puhoiul judaic.

Și atunci?...

Cu cât s'a propagat răbdarea și umilinta, dragostea de aproapele, adevăr și frumos, cu cât s'au practicat virtuțile creștinești, cu atât sărăcia și pasivitatea a cuprins sufletul Românilor înlesnind stăpânirea averilor materiale streinilor inderizabili, cari cu nimic n'au contribuit la plămada și hărnicia de secolii ai acestui neam.

Să iubești pe aproapele ca pe tine — însuși, nu însă în senzul să te lași desbrăcat și jefuit sistematic, pierindu-ți vloga și secătându-te prin bătrâni, în folosul celui dintâi venetic.

Streinul se înfruptează de toate bogățiile țării și ca odinioară în Egipt, poporul autohton, e primejduit, în chiar existența sa națională.

Religiunea să nu depășească marginea realității, pe care Dumnezeu i-a impus-o, ci să completeze îndatoririle ce le avem aci pe pământ, cu nuanța morală a credinței. Să nu se păsuiească vecinului toleranță și cinic, tot bunul material, iar creștinul de Român, să păstreze doar nădejdea vietei viitoare.

Ca un corolariu al luptei ce trebuie să întreprindem pe țărâmul românismului, pentru întărirea sa — învingând anume prejudecăți, se recomandă în mod judiciar și lămurit, luminarea poporului, asupra textului și înțelesului *Fvanghelic*.

Clerul român, misionarii bisericesti sunt cei dintâi chemați, a îmbina lătură naționalismului mai întâi, integral și inteligent cu puterea adâncă a religiosității și a iubirii de neam.

Lucrările dlui Mironescu: *Kristos, mesia Ebraic și „Judaismul și Moldova Creștină“*, relevă aspecte noi, care dau de gândit. Interesul suprem al nației, cere să fie cunoscute.

Craiova.

TUDOR IONESCU

Pentru ziarul „Patria“ și umanitaristul lipsit de simț românesc din fruntea acestui organ național-țărănist, pentru I. Clopoșel și toți democrații de seama lui dela „anumita presă“, reproducem mai jos următoarea scrisoare a unui adevărat Român din județul Cluj, pentru ca răfăcitul Clopoșel, în felul lui umanitarist și filosemit să-și revizuiască opiniile, aflând ce au îndurat în anul 1918—1919, Românii din partea Jidanilor, pe care astăzi îi apară cu atâta foc în legătură cu cele petrecute la Oradea.

Amintiri din 1918—19 comparate cu fapte din 1927

Înainte de a se plăti geamurile sparte, rugăm pe cei îndrept să-și aducă aminte și de cei ce au suferit de pe urma bandelor evreo-maghiare în anul 1918—19 pe frontul dela Ciucea etc. pentru făurirea României-Mari

Am citit în mai multe ziare, „că guvernul a trimis *cinci milioane lei* să plătească geamurile sparte, la sinagogile și prăvăliile jidovești“!

Cetesc și nu-mi vine să cred... Cum? *Adica jidanii și sinagogile lor să primească despăgubiri la câteva zile? Iar noi și bisericile noastre* cari am fost jefuiți, schinguiți, frații și părinții noștri omorâți în modul cel mai barbar, edificile noastre arse până în temelii iar cele rămase devăstate, bisericile noastre călcate și pângărite de bandele evreo-maghiare dela Ciucea în anul 1918/19, *nici după nouă ani de zile să nu primim despăgubiri?! D'apoi să poate un lucru ca acesta? De ce să fim noi tratați așa mașter? Pentru că suntem românii? și pentru că am contribuit la făurirea României-mari cu sângele și cu averile noastre?*

Până acum n'am zis nimic, fiindcă credeam că Statul acum după războiu n'are bani și așteptam liniștiți. Dar azi când auzim că pentru câteva geamuri sparte se vorbește de milioane, nu putem face sănu ne ridicăm glasul.

Nu sunt contra să se despăgubească dacă află de bine, însă ar trebui să-și aducă aminte și de noi Români.

Pe urma manifestațiilor studențești câte văduve și orfani ar rămas? Câți părinți fără sprijin la bătrânețe?

Pe urma năvălirii bandelor de mai sus pe satele noastre nu este familie pe aceste sate, căruia să nu se scaldă ochii în lacrimi, de câte ori își aduc aminte de iarna anului 1918/19.

Am provocat noi acestea bande? Nu. Ci am suferit pentru singurul motiv, că am fost Români.

Ca să vadă onorații cititori ce amintiri ne leagă pe noi de anul 1918 19 voi scrie câteva isprăvi de ale acestor bande a căror majoritate au fost jidani.

1. Sublocotenentul Gh. Tămașiu a fost fiul țărantului Petru Tămașiu din

comuna Poieni județul Cluj. Bietul părinte din lucrul palmelor sale și-a crescut odrasla în școli, rupându-și bucatăra dela gură și ducându-o la oraș pentru el, muncind la diferite întreprinderi, flămând și gol pentru a putea face din el om mai fericit și să aibe un sprijin la bătrânețe.

Veni războiul, Gh. Tămașiu a fost incorporat fără să-și poată termina studiile și trimis pe frontul italian. Bieții părinți își văd amenințată toată munca lor de-o viață întreagă. Câte posturi au ținut, câte nopți n'au dormit, și se rugau, ca să-l aducă bunul Dzeu sănătos acasă.

Tinărul Tămașiu fiind supus și oștaș brav, nu trecu mult timp și avansă la gradul de sublocotenent, iar în luptele groaznice dela Piave căzu lovit de o schije de obuz, în vara anului 1918.

A stat în diferite spitale până prin Ianuarie 1919 când sosi acasă invalid. Nu se poate descrie bucuria părinților când l-au văzut din nou în mijlocul lor, de și invalid. Bucuria lor a fost de scurtă durată. Abia sosit acasă, a și început prigonirea românilor de către bande iudeo-maghiare — sate întregi sunt devastate și jefuite. Sute de oameni pașnici maltratați și omorâți.

Văzându-le acestea tinărul Tămașiu, fuge din comună spre Huedin, unde a fost sosit un batalion din Reg. 10. Inf. din Armata Română, spre a-și scăpa viața. Lângă halta Molosig, este prins de bandele pomenite mai sus și făcut prizonier, fără ca să i-se iee în considerare invaliditatea lui și rănilile ce încă îi sângerau, fără să-i considere gradul de sublocotenent sau decorațiile ce i-acopereau peptul, — cari au fost câștigate cu riscul vieții lui finere. Adus între torturile cele mai barbare în satul său natal, este silit — vis-à-vis de casa lui părintească,

— a-și săpa mormântul în marginea linii ferate, în care este târât de viu astupat până la brâu. Restul trupului său este jupoiat în hohotele de râs ale jidanilor din Poeni, iar pe urmă mutilat până ce și-a dat sufletul.

2. Pe tinerul Buzea din comuna Valea Drăganului, războiul mondial îl apucă făcându-și stagiul militar. Ia parte activă la toate luptele în Polonia-Rusească, unde pentru vitejia sa, obține gradul de plutonier și este decorat cu toate decorațiile.

Reîntors acasă după șapte ani, se duce în Ciucea spre a-și vizita rudele și pretinii. Intră la jidan în cârciumă. Acesta îl ține în povești cinsfindu-l cu beutura până sosește o patrulă din bandele evreo-maghiare, pe care a anunțat-o cârciumarul jidan, și îl ia în primire.

Nu se poate descrie între ce chinuri grozave și-a dat sufletul, mutilându-l în așa fel, că mi-i rușine de această hârtic, să arăt pe ea, lucrurile batjocoritoare ce i-au făcut acești călăi. (N. R. I s'a tăiat partea genitală și i s'a băgat în gură).

Iar culmea sălbătéciei lor au arătat-o prin faptul, că după ce l-au mutilat după cum am arătat mai sus, l-au târât pe malul Crișului unde l-au îngropat și pe aceste de jumătate, lăsându-i jumătate corpul afară, pe care acești nemernici, mergeau zilnic și-l murdăreau — tot timpul cât au stat ei în Cucea.

3. Pe o bătrână de 70 ani din Valea-Drăganului au omorât-o pentru că n'a voit să le lase un țol (pătură), singurul obiect de valoare ce-au găsit la ea în casă.

Când a văzut bătrâna că-i ia un bandit țolul, s'a repezit și l-a apucat de un capăt și ținea de el să nu-l lase. Atunci al doilea bandit pune arma la ochi și-i frage un gloante.

4. Tatăl meu, un țaran de 57 ani își vedea de vite în grajd, când intrară în casa noastră doi bandiți. Mama și bunica mea le dau mâncare iar bandiții mâncând vorbeau ungurește, după ce au văzut că bunica mea știe ungurește, au început și-au vorbit numai evreiește, așa că după afirmația bunicei mele susțin că acei doi bandiți au fost jidani. Aceștia după ce s'au săturat scotfecesc peste tot locul și gălesc pe tatăl meu în grajd. Se năpustesc asupra lui cu baionetele și-i ciuruesc tot corpul, apoi îl târâsc în grădină sub un pom, acolo-i frag două gloante în cap. Tatăl meu își dă sufletul, iar mama și bunica cad la pământ leșinate...

Pe corpul neînsuflețit al tatălui meu am găsit douăzecișicinci de împunșături de baionetă și urmele alor două gloante de armă în cap, care au făcut

să-i curgă crecrii jos pe pajiște, lângă trupul său rece... Nu trece mult timp și vine „Iakabffy“ cu o bandă și ne jefuiește tot ce găsește în casă.

5. N'a fost destul omorurile și jafurile. Acești netrebnici a căror majoritate au fost jidani, ne-au călcat, jefuit, devastat și pângărit și bisericile.

Detalii la acest punct, ne-ar putea da dl. părint protopop, Iuliu Truția din Ciucea, a cărei gospodărie a fost complet jefuită dimpreună cu biserică cu tot, iar dânsul cu familia, a scăpat fugind peste păduri noaptea, îmbrăcați în haine țărănești.

Dacă s'ar scrie detaliat toate omorurile devastările și jafurile ce-a săvârșit bandele sălbatete evreo-maghiare în iarna anului 1918-19 numai în jurul Ciucei ar trebui să se scrie mii de pagini, însă acelea s'au săvârșit în timpul când nu erau atâtea scriitori umanitariști ca azi, când pentru un geam spart se scriu coloane întregi de ziare. Și acelea omoruri, devastări și jafuri le-au săvârșit fiii poporului ales din seminția lui Iuda de care scriitorii umanitariști n'au dreptul să se atingă...

Numai în comuna mea natală, Bologa, s'au săvârșit 7 (șapte) omoruri, sute de schinguiiri, devastări și jafuri, arzând gospodăriile până în temelii, unde aceste bande au stat numai o zi, dăpoi în alte comune unde au stat trei luni?

Acestea toate s'au uitat fiind c'au

fost suferite de români și ei sunt învățați să rabde... și pentru care nu s'a primit nici un bănuț despăgubire.

Pentru acestia nu scrie nimeni nici un șir, cu toate că har Domnului avem o mulțime de scriitori, umanitariști și democrați...

Toți acești martiri români au fost dați uitării. N'am auzit nici pe un domn deputat sau senator să-și ridice glasul în sfatul țării, cu toate că avem acolo atâtea reprezentări ai Ardealului... cari cu ocazia câtorva giumuri sparte, au ținut discursuri, ore întregi... Au ținut discursuri, că... știu domnealor ce știu...

Nu sunt pentru tulburări, însă cred, ca ele n'au început neprovocate. Nu știu ce a fost la Oradia, Cluj, etc. însă știu ce a fost în gara Poeni.

După ce a sosit un tren cu studenți în acea gară, vre'o câți-va s'au îndreptat spre prăvălia lui „Veisz“ să-și cumpere alimente. Trenul se pune în mișcare și studenții reîntorc grăbiți să nu scape trenul.

Jidovca aruncă cu pietri după ei insultându-i, scuihind după ei: „Pfu! Țigani din Rigat“.

Văzând aceasta studenții au oprit și s'au reîntors, justificând atât jupănului Veisz, cât și jupănesei, că nu sunt țigani ci români din România-Mare!

Bologa, la 28 Decembrie 1927.

IOAN POTRA,
primar.

Pentru Domnul Ministru de Interne, I. G. Duca

Meditație de anul 1928

Iată ce scria, predecesorul Dfale la acelaș departament în anul 1869, Mihail Kogălniceanu, pe ale cărui urme ca om de stat nu credem că desprețuești a călca:

No. 180, Duminecă 17/29 August, 1869
al „Monitorului Oficial al României“.

Domnule prefect!

„Țara în ultimii ani s'a umplut de vagabonzi. Ei ne mai găsind loc în orașe au început a se răspândi prin sate, și în multe localități, mai ales peste Milcov, ei au și devenit a devărat flagel pentru populațiunile noastre. Răul din zi în zi sporește. Este dară de datoria administrațiunii de a se gândi la adoptarea mijloacelor cele mai energice pentru a-l precurma cu o oră mai înainte.

„Nici o putere în lume nu poate impune României de a deveni și a rămânea adăpostul vagabonzilor fugiți sau isgoniți din învecinatete țări; pre-

cum fiecare comună asemenea dară și Statul are dreptul și datoria de a respinge din sinul său pe oamenii cari nu sunt născuți pe pământul său, indivizi fără căpătâiu și în deosebi pe acei cari nu înfățișează societății garanțiile necesare de muncă onestă și de utilitate pentru ceilalți locuitori.

„Însă aci se presintă o dificultate: comuna și Statul resping asemenea vagabonzi, dară statele megieșe refuză în multe cazuri de a-i reprimi în hotarele lor. Așa fiind trebuie să căutăm un mijloc care să îndeplinească acest neajuns, trebuie ca pe acei ce nu-i putem izgoni din țară, să găsim mijlocul de a-i sili, ori a deveni locuitori, folositori, ori să se facă ei însuși nevăzuți din pământul nostru. Unul din asemenea mijloace, mi se pare a fi stabilirea de colonii agricole; la gurile Dunărei și pe țărmurile mării Negre noi avem o însemnată întindere de pământ roditor, dar nelocuit, acolo am

Din chestiunea scrisului românesc

putea trimite acest mare număr de vagabonzi, cari astăzi nu produc nimic și care nu fac decât a săraci și de moraliza populațiunile noastre. Acolo transferați, i-am putea sili a îmbrățișa munca moralizatoare a pământului, sau dacă, după întrebunțarea tuturor mijloacelor cerute de omenire, ei totuși ar refuza de a avea recurs la munca brațelor lor, de a căuta în brazda plugului bunăstarea lor și a copiilor lor, în asemenea caz ei nu vor mai fi în drept nici a cere nici a găsi compătimitere în țară sau afară din țară.

„Această chibzuire, precum veți înțelege, domnule prefect, este numai o socotință individuală a mea, spre a deveni o realitate, ea are trebuință de a fi cunoscută și discutată de opinia publică, va trebui în fine a fi comunicată guvernului și apoi adoptată de camerele legiuitoare.

„Inșă spre a se putea face aceasta am trebuință și de unele studii locale și pregătitoare. Vă invit dară a vă transporta înși-vă în domeniile Statului mai sus citate și a alege două trei puncte cari ar putea să fie îndemânate pentru asemenea colonii. Condițiunea principală este ca, asemenea localități să fie bine situate în privința igienică, să fie inzestrate cu apă și să aibă pe cât se poate în apropiere materiale, pentru clădirea locuințelor.

„In fine veți ști, că fiecare colonie va trebui să fie îndestul de întinsă pentru a putea ocupa brațele a cel puțin 500 indivizi. Aștept dela D-voastră, comnule prefect, cât mai curând aceste științe pentru ele la cea mai departe din parte-mi lucrare.

Primiți, domnule prefect asigurarea considerației mele.

No. 12,621, August 16

Ministru, M. KOGĂLNICEANU

(Notă cătră domnul prefect de Bolgrad)

Nota redacției: Domnule actual Ministru de Interne, țara, în grea suferință cotropită de Jidani, își cere ca după ce veți fi meditat să și lucrezi

Pentru dulcegiile noastre umanitariste.

Obrăznicia Jidanului Fischer din consiliul comunal al municipiului Cluj poate va trezi din atmosfera umanitaristă, cu pronunțată preferință filoiudică, pe toți aceia cari cred în scelfimentele împăciuitoare și în fidelitatea jidovească față de autoritățile românești. A fost în sânul consiliului comunal o isbucnire a urii talmudice contra elementului românesc, de așa virulență, încât nădăjduim că bieții noștri filosemiți vor ajunge în scurt timp să și revizuiască convingerile.

Provocați, D-lor Jidani, ca să ne înlesniți opera de luminare a opiniei publice față de rasa voastră!

Privind zilele de aur a scrisului românesc, după cum zice poetul. trăiești „între dumbrăvi cu flomele, între râuri de cântări și în jur par'că-ți colindă dulci și mândre primăveri“.

Așa era pe vremuri sufletul Românului îmbrățișat în dulce frățietate cu codrul și natura țării sale. Pulașiuni vii și sincere svăcneau în piepturile barzilor noștri de eri, când în inimitate dulce cu lunca și părau, povesteau despre durerile și bucuriile ce încegeau sufletele Românilor. Atunci natura, doică afabilă ce a strâns în brațe și a încălzit la sânul ei pe fiii „Daciei și Romei“, a insuflat spiritelor sensibile glasul neamului nostru. Atunci coardele vii ale acestor „firi vizionare“, cântau cântecul futuror, cântecul ce se desprindea din inima întregii țări și un ton armonic eșia din vibrarea coardelor inimii poetului cu a poporului său.

Erau „uniți în cuget și simțiri“ poetul și scriitorul cu cei pentru care scriau. Erău stăpâniți de o caldă și înălțătoare simțire românească, rămânând aproape de popor cu inima, cu gândul și cu graiul; punându-și sufletul și viața lor pentru a salva sufletul și viața neamului. Astăzi alta-i situația.

Nu mai cântă în țara noastră privighetoare de pe vremuri, nu mai avem concerte în luncă, nu mai însoțește doina boii trăgând plugul, nici mai cântă fetele cântecul lor sporind pe fus fuiorul. Astăzi nu mai e codrul „frate cu românul“, colinele cu florile de azi nu mai exală parfum, zărilc de azi nu mai au farmec. Peste tot natura țării noastre este astăzi în doliu, îmbrodobită într'un văl negru și își plânge cântăreții.

Cântecul vremilor noastre este un cântec strident de aramă sunătoare, e un crocănit de corbi ce strigă lugubru în urma unei mari catastrofe, e hueruitul stranison de cari, ce rod în comoara cea mai sfântă depusă în noi orice simț de pudoare, virtute, în general ori ce rădăcină din sadul sfânt sămănat de pronia cerească în sufletele noastre. Cântăreții și liber-cuvântătorii noștri de astăzi, sunt cei cuprinși de puterea întunerecului și ne redau vocea infernului insuflată lor de Satan. Sunt sămănătorii neghinei. Sunt cei ce aduc omagii, proslăvesc, adoară și dau cult vișului. Sunt cei ce voiesc a înfrona puterea întunerecului în locul luminii lui Cristos.

Acestea măști de oameni, inimici a tot binele și adevărul, fac să se înfioare și cuprindă de groază natura întregă; de aceia nici un fir de iarbă,

o floriceică, un părau sau o păsărică nu l-i se mai destăinuiesc. Acestor ziși vizionari, vânători de forme, de „spoială și de lustru“ (vorbele lui Eminescu), „ce din toate fac icoane și simbol, numesc sfânt frumos și bine ce nimic nu însemnează și pun hainc și imagini peste adevărul gol“, nu mai sunt frații codrului, nu ne mai spun glasul lui și în consecință nu ne mai reprezintă glasul neamului.

Cauzele acestea se pot prevedea din împrejurările fatale prin care am trecut în timpul din urmă. Musafirii nepoștiți ce ne-au făcut și ne fac țara de necinste, au adus și au sămănat la noi germeii disoluțiunii și pulverizării a tot ce este creștin și românesc. Astăzi sunt intruși ca o plagă și fixați ca o hidră cu tentaculele ei în toate unghiurile țării.

Nutrimntul sufletului românesc din trecut care l-a făcut să prospereze și să fructifice din ce în ce mai mult ideile nobile și înălțătoare de viață a neamului, a fost presa. Presa, în special ziaristica românească a fost rădăcina ce a alimentat trunchiul românismului întreg cu ideile ce ne-au salvat viața.

Molima ce s'a năpăstuit peste țara noastră, s'a înfipt cu otrava ei tocmai în rădăcina ce ne nutrește zilnic sufletele în presă. În locul balsamului dător de viață, ce ne da presa în ultimele două secole trecute, ne injectează astăzi venin în suflete ca să ne distrugă cu încetul pe toți.

Presa românească ne era tribuna de pe care răsuna glasul salvării noastre, glasul credințelor și nădejilor noastre; era culmea din care se resfrângeau razele de îmbarbătare și de încredere în vigoarea și apftitudinile noastre de fii ai „Daciei și Romei“.

Majoritatea presei de astăzi este un monstru hidos, cu mii de capete și guri căscate din care asvârle în lungul și latul țării venin, ca să înăbușe orice suflare creștină și românească. Suntem în situație tristă. Șuvoiul năprasnic ce inundează totul din mașinele infernale ale presei dirijate de moștenii lui Satan, au astăzi prinse în ghiare un număr înspăimântător de suflete. Au atrofiat multora sentimentele cele mai nobiie, cărora pe vremuri se ținea candelă vie prin presă, dela catedră și de pe amvonul bisericii.

Presa de astăzi dă năvală asupra bisericii, asupra adevărurilor veșnice aduse din înălțimea cerului de Isus Cristos, nouă pământenilor cari voim a ne subordona principiilor infalibile

de adevăr și bine; singurele demne de urmat în folosirea acestei vieți ce ne s'a dat ca s'o trăim, de toți aici ce purtăm numele de om.

Să fiarbă în inimile noastre de Români sânge românesc. Să protestăm energic împotriva oricărui atentat la ființa noastră *național-creștină*; și să ne afirmăm în fața oricui idealul nostru sfânt pentru care părinții noștri și-au jertfit totul. Să ne arătăm și noi dreptul la existență; că nu rămânem indiferenți și nepăsători nici unul cari suntem iubitori de D=zeu, de noi și de-ai noștri, căci destulă și prea destulă ne este năpasta lăcustelor invadate la noi, a elementelor streine de simțirea și cugetarea noastră, ce propovăduiesc pretutindena dezagregarea și cu forțe titanice baricadează la ființa noastră național-creștină ca să o dea în prăpastie.

La noi, astăzi încă tot se fermentează în polobocul Mării-Româniilor diferite elemente cu tendințe și efecte contrare. Suntem încă „mustul care fierbe” (Goga), dar fermentii mustului nostru acționează contrar și așa că din mustul nostru nu numai că nu va eși vinul curat, dar și mustul va fi imposibil de beut, căci intruși în el germeii și bacteriile ucigătoare de viață ne aduc pericla noastră și astfel se va năpusti asupra noastră oprobriul lumii, vom ajunge la scârba și desgustul tuturor și vom fi ținuți sub carantină de toată lumea ca un cadavru molipsitor și acest cadavru ros zi de zi o să dispară cu vremea și pe rămășițele lui o să se înscăuneze parazii.

La grea încercare este pusă marea răbdare a Românilor; și păscut de-atât amar, de ce atâta mirare. când reacționează câte puțin? Să fie oare legifimă convingerea musafirilor noștri că „nouă de accia ne-a fost dat ca să eșim din robia Egiptului ea să între ei în Canaan?” (Goga). Acest lucru noi nu putem și nu vrem să-l admitem. Situația de tot tragică ar fi numai dacă din toate sufletele noastre ar lipsi conștiința de D=zeu și neam, cari au salvat viața de perire a neamului nostru și în alte vremuri de grea cumpănă și credem foarte mult că și astăzi adevărații români în ai căror vine mai curge sângele strămoșesc, vor și sta la postul de onoare la care au veghiat părinții noștri. Astăzi când suntem în toiul marilor prefaceri, acum când în țara refăcută este descins procesul de refacere al românismului integrant în noua sa locuință, acum când se fac noii români în România nouă, am pierdut ancora ce ne putea scoate la bun liman, am scăpat din mâni secretul țiparului, cel mai bun instrument al refacerii noastre. Astăzi dușmanii vieții noastre sunt posesorii

acestu puternic armament. Ei au în stăpânire majoritatea țiparițelor și strâng averi imense împrăștiind dealungul țării reclame, pagini fascicole și volume încărcate de otravă, ca să anestezieze orice simțire de viață nobilă din noi, ca astfel devenind românii un putregai nesimțitor să poată fi împinși în prăpastia din care să nu mai poată spera reîntoarcere. Noi cei ce ne numim creștini și români, ne cumpărăm otrava vândută zilnic cu doza în ziare, reviste și fascicole, unde ni se înșiră la expoziție caricaturi cu note pornografice ce numai își poate închipui omul mai josnic și mai desgușător. Indopați zi de zi cu această marfă, devine cu timpul hrana noastră de toate zilele ce numai ea ne satisface firea noastră perversită. În timp ce noi gustăm cu deliciu otrava ce ne pare dulce, explozatori și fabricanții acestor narcotice rād satisfăcuți că noi am ajuns de suntem hrana lor cu punga și cu conștiința.

De ce nu ne deschidem ochii și să ținem scut în fața piraiților ce își moaic condeele în venin și le asvârlesc în sufletele noastre? De ce nu reacționăm ofensivei ce împrășcă injurii, batjocuri și hulă începând cu D=zeu și cu toate ale sale până la ultimele obiceiuri și datini lăsate din străbuni? De ce primim teoriile himere de pseudocultură importate de ahasverii și vagabonzii internaționali pulverizați pe rotogolul pământului?

Creștinule, tu care trebuie să-ți adăpi sufletul tău în izvorul vieții, tu care trebuie să-ți nutrești sufletul tău din roadele lui Cristos, care trebuie să-ți acomodezi viața cuvântului divin și să-ți cu sfîntenie în sufletul tău facla aprinsă pentru legea ta; ce ai să cauți lumină în principiul întunericului, adevăr la tatăl minciunii și viață în ghiarele morții? Ce avem noi de căutat prin hărțile murdărite cu lepră atât de infecțioasă pentru sufletele noastre, cari zilnic izbucnesc ca dintr'un vulcan din mașinele infernale ale presei streine.

Noi toți cari purtăm epitetul de român-creștin să fim într'adevăr așa. Să sprijinim presa și scrisul creștin și românesc, să ne facem baremi noi binele și să ne iubim întâi noi pe noi. Să colaborăm toți românii la grandioasa și importanta operă de refacere a națiunii creștine și să nu ne întorcăm cu „ființele gelatinoase” cari ușor se acață de noi și trebuie să le purtăm în spate până când cădem sub ele, sleiți de puteri. Oare să fie stins germeul din voi fiii Romei, cel puțin din respect față de părinții voștri dacă nu față de voi, de vă dați cu chirie sufletele voastre întreprinderilor negustorești a organelor de publicitate man-

vrate de colaboratorii lui Satan? Amin-ți-vă voi lacomilor de arginții lui Iuda și să știți că n'o să a ungeți mai ferici decât el. Ce îndreptare ne-a adus Alexandrescule cu „Toporul și pădurea” ta? Oare au fost pe vremea ta atâția români cozi de topor, ca să se poată tăia pădurea românismului? Când a fost o pacoste așa mare năpusită asupra noastră de noi înșine ca acuma? Când s'au vândut negustorilor ca acum sufletele și inimile românești, ca să-și precipiteze pe hârtie perversitatea și corupțivitatea din ei?

Să ne strângem rândurile, oșteni ai neamului și să propovăduim cu vorba și cu scrisul și să facem tot posibilul să astupăm gura monstrului ce varsă venin peste întinsul țării. Să amuțim toate sufletele, inimile și limbile celor ce propovăduiesc împărăția întunericului. Uniți să fim noi toți fii legitimi ai patriei, toți cei de un sânge și o lege, sub acciași flamură național-creștină, ce ne vestește regenerarea, mântuirea și triumful neamului nostru în împărăția luminii dătătoare de viață a lui Cristos. Rămânem în mare speranță că ne vom trezi și că petele murdare de pe conștiința noastră le vom îngropa în adâncime dela văzul și auzul noilor români ce vin la viață. Începând noul an, să lăpădam deci de pe sufletele noastre zdrențele murdare și să-l îmbrăcăm în haina albă și curată a lui Cristos, iar corpul în tradiționalul port fabricat de degetele româncelor noastre.

Astăzi ne sunt lărgite hotarele țării, deci să ne lărgim și hotarele sufletelor noastre, așa ca fiecare să poată cuprinde în el pe toți fiii patriei. O înfrățire sfântă să ne unească pe toți cei de un „sânge și o lege” și din sufletele tuturor să se resfrângă o iubire reciprocă. Pământul României-Mari să ne fie marea corp al națiunii creștine, iar sufletele noastre ale tuturor Marele suflet al ei. Un suflet și un sânge să bată în pieptul națiunii noastre și atunci „vie valuri mari de foc, nici că ne-or clinti din loc”.

V. CHINDRIȘ
leud (Maramureș)

Toți bunii Români din Cluj au datoria, spre a sprijini comerțul românesc, să-și procure toate articolele de băcănie dela „Consumul funcționarilor publici” din strada Matia Nr. 1, unde găsesc cele mai bune mărfuri cu prețuri mai mici ca la orice alta prăvălie de același fel. Facem apel către doamnele românce să-și aprovizioneze menajul dela Consum, cumpărând mai ieftin și ajutând în același timp o prăvălie românească. Asupra valorii mărfurilor cumpărate, Consumul dă 5%, bonificație în mărfuri.

O SCRISOARE

Priming la redacție spre publicare următoarea scrisoare:

Domnule Director,

În coloanele revistei „Infrățirea Româncască” s’au publicat adesea articuli în contra subsemnatului pe chestiunea societății „Regatul Mare”. Iar în no. din 15 Dec. 1927 s’a publicat articolul intitulat: *Cum s’a aplicat reforma agrară în țara Moșilor (Raportul Dnui V. Bălășescu, procuror la Inalte Curte de Casație și Justiție)*, în care se pomenește din nou numele meu. Pentru lămurirea Dv. și autorului raportului mai sus citat dau explicațiuni privitoare la amestecul subsemnatului în societatea „Regatul Mare”.

În luna Octombrie 1922, Soc. Bihor Sălăgian a cumpărat o întindere de cca 2900 jug. pădure, situată în jud. Cluj, dela contele Gh. Banffy. La 2 Aprilie 1923, Comitetul Agrar, prin hotărârea no. 29, expropiază o parte din această pădure pentru pășune comună și o parte o scutește de expropriere. În Iulie 1923, soc. Bihor Sălăgian a vândut o parte din pădure dlor Alexandru Maxim, N. Filoti și E. Peltz. În August 1923, toți proprietarii pădurii au alcătuit o societate forestieră numită „Regatul Mare”, al cărui obiect era pădurea cumpărată dela Banffy. În această societate am intrat și eu ca acționar.

Ce acuzațiuni mi s’au adus mie? 1. Că fiind o „înalță personalitate” am influențat Comitetul Agrar și celelalte instanțe judecătorești ca să nu se exproprieze integral pădurea cumpărată dela Banffy și 2. Că mi-am împrumutat numele (ca om de paie) unei societăți ovrețești pentru a scăpa de revizuirile exproprierii.

Se pune însă o elementară întrebare: Cum puteam să influențez eu în 1923 asupra celor care se hotărâse de Comitetul Agrar în 1922? Din acte se poate ușor constata că eu nu am intrat în această exploatare forestieră de cât după ce a existat o hotărâre definitivă a Comitetului Agrar, care a stabilit definitiv dreptul de proprietate a cumpărătorilor.

Art. 139 a Legii Agrare spune categoric că expropriere se face numai o singură dată pentru fiecare moșie sau parte de moșie și este terminată prin hotărârea definitivă dată de organele de aplicare. Prin urmare, eu am cumpărat acțiuni la o societate care avea un obiect câștigat definitiv prin lege.

Cu toate acestea, în urma campaniei de presă ce s’a pornit pe această chestiune s’au făcut revizuirii, întemeiate pe anchete la fața locului, și Comitetul Agrar a menținut în fond prima sa hotărâre.

S’a început campania în contra societate „Regatul Mare” pe motiv că ar fi ovrească, mai înainte de a se începe campania în contra societăților cu adevărat străine. În realitate soc. „Regatul Mare” este singura societate românească din toată regiunea Munților Apuseni. Nu numai că acționarii (90 la sută) sunt români de naștere, creștini ortodocși, dar și capitalul vărsat este în aceiaș proporție tot național și românesc.

În virtutea dreptului de apărare și în credința că rândurile de mai sus vor risipi îndoiele, vă rog dl. Director, să dați publicității această scrisoare în revista în care a apărut articolul Dv. din 15 Dec. 1927.

30 Dec. 1927. G. N. LEON

Improprietărea Cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul”

În fine după 9 ani dela făurirea României Mari, s’au îndurat guvernânții noștri să răsplătească și cu ceva pi-păibil vitejia ofițerilor — viteji între viteji — decorați cu ordinul „Mihai Viteazul”.

Viteazul și Marele Rege Ferdinand I. n’a ajuns să vadă improprietărea Cavalerilor săi, pe care an de an îi ospăta la Palat în ziua Arhanghelilor Mihail și Gavril.

În Ungaria de pildă improprietărea „vitejilor” s’a făcut cu mare paradă, cu trâmbițe și cu surle acum cinci ani. Iar de atunci, la fiecare întâi a luni „viteji” unguri primesc prin postă, la domiciliu, pensia. Se vede că Ungaria deși învinsă, cultivă și se îngrijește de

„viteji” ei, pentru că voește să crească noi generații de „viteji”.

Oare noi Românii, să nu mai avem lipsă de actualii și de viitorii eroi? Iar dacă avem, și vom avea lipsă de eroi, îi cultivăm și îi ocrotim cum se cuvine?

Am dori să auzim răspunsul din gura unui Cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul”; dar dintre cei mai mici în grad.

Monitorul Oficial No. 277 din 15 Dec. 1927 aduce Regulamentul de improprietărea ai „Cavalerilor ordinului Mihai Viteazul”.

În Ardeal, Banat și părțile ungurene îndreptățiii primesc 25 jugăre, cât timp în restul țării 25 hectare.

Oare ce rațiune precă înalță l’a determinat pe legiuitor să facă atâta deosebire, între unii și între alții?

Accastă improprietărea, ar trebui să se numească mai bine „beneficiare de uzufruct” deoarece Cavalerul deținător al pământului, nu-l poate nici hipo-teca nici vinde. După moartea Cavalerului, beneficiază de uzufruct — din tată în fiu — unul din copiii legitimi sau legitimați. În lipsa de copii beneficiază de uzufruct soția cavalerului; iar în lipsa acesteia, pământul revine Statului.

Salutăm cu bucurie așazisa improprietărea a Cavalerilor „Mihai Viteazul” și le dorim acestor Eroii Naționali viață lungă cu sănătate.

Facem această urare pentru ca Cavalerii să ajungă marea zi, când România Intregită — la a cărei făurire au contribuit cu atâta avânt și eroism — va fi dobândit atât independența materială (economică), cât și pe cea morală!

Cu alte cuvinte „România să fie a Românilor” din toate punctele de vedere.

„Infrățirea Românească”

Correspondență din Chișinău

Astăzi 3 Ianuarie 1928, s’au înmormântat la cimitirul jidănesc din localitate, rămășițele dela tora aflată în tren cu ocazia Congresului studentesc.

La ora 8 jidătimea dela 9 ani în sus a fost obligată să meargă la sinagogi spre a se... închina, la ora 10 a plecat la Cimitir un număr de circa 80.000 jidani cu rămășițele, în frunte cu Tirlson.

De și Ministerul de Interne n’a aprobat închiderea prăvăliilor în semn de doliu după cum ceruse, totuș au închise dela ora 10:30 până la 13, autoritățile locale au luat măsuri să fie deschise... dar zădarnic.

Fiecare jidan — cu această ocazie — este obligat a plăti o taxă și anume: minorii 9 lei, iar majorii 18 lei, din care jumătate se repartizează pentru clădirea unei Școale Teologice Izraelită și jumătate pentru propagarea talmudului prin tipăriri, conferinți etc.

Rămășițele au fost înmormântate la cimitirul evreesc într’un mormânt cu rămășițele forei din anul 1905 când a fost progrom la Chișinău.

Toată jidovimca s'a solidarizat pentru închiderea tuturor localurilor, băncilor și ori și ce întreprindere jidăneasă. Parcă era pustiu Chișinăul.

Dacă ar fi și românii noștri așa de solidari.

Nu li s'a întâmplat nimic jidanilor

căci poliția și armata i-a păzit... din ordin înalt... căci Tirlson a cerut dlui Ministru Inculeț garanția că nu se va întâmpla nimic cu ei. Inculeț a fost în localitate.

Atât de-o camdată.

S. F.

INFORMAȚIUNI

Atragem atenția cititorilor noștri asupra numărului de Crăciun al *Cuvântului studentesc*, scris cu mult avânt și convingere naționalist-creștină. Remarcabile articole semnate de d. Lorin Popescu, Cronț și alți luptători entuziași. Dorim din tot sufletul ca prețiosul ziar să fie astfel administrat, încât să nu piară. Aceasta este singura noastră grijă. De redacție nu ne ocupăm; pentrucă, dupăcum probă se face la fiecare număr, de talente ale condeiului nu este lipsită studentimea română. Să ne trăiască întru mulți ani, să crească și să înflorească, dând României conducătorii de mâine, de care țara are urgentă nevoie spre a fi salvată de Iudaismul cotropitor.

„Infrățirea Românească“.

*

Așteptăm dela organizația L. A. N. C. din județul Arad să ne comunice prin prețioasa foaie „Voința Poporului“ ce anume s'a hotărât în ședința ținută în orașul Arad la 18 Dec. 1927, și din cari comune au participat delegați. Ceia ce s'a scris în numărul ultim al Voinții Poporului este prea puțin și vag. Organul naționalist creștin din localitate are datoria, ca în primul rând să oglindească și să activeze pulsul mișcării din județul respectiv.

*

„Voința Poporului“ gazeta săptămânală a organizației noastre din Arad, la 1 Ianuarie 1928 a intrat în al șaselea an de existență.

Cu acest prilej ne îndeplinim o plăcută datorință, urând sorei noastre din Arad — viață lungă și spor la muncă.

Dorim ca fiecare român din Regiunea de vest a Țării să fie abonaț la „Voința Poporului“ și mai dorim ca această Sentinelă a românismului din Vest să ne aducă săptămânal știri despre solidaritatea Românilor din acele părți și despre plecarea nepoștilor oaspeți parasitari — Jidani!

*

Nr. 67 din 25 Decembrie al ziarului „Sentinelă“ din Focșani — în articolul „In case de conspirație nu de închinăciuni“ găsim un aspru și meritrit rechizitoriu la adresa d-lui Nae Ionescu profesor universitar, care în

ziarul „Cuvântul“ a aflat de bine, să ia apărarea Sinagogilor jidovești, care sunt „case de conspirație nu de închinăciune“.

Iată câteva idei din articolul D-nei Tița G. Pavelescu:

„Oare nu au destul fildermani ca să arunce noroiu în obrazul Țării și să poruncească dela Tribuna Camerei, guvernanzilor, ca să pedepsească, fără anchetă: studenții, autorități și oștire pentrucă nu i-au apărât?“

„Pe noi, ne supără, ne revoltă și desnădăjduște, pe noi popor și studenți, eșirea d. Nae Ionescu.“

Pentru ce nu chiamă apropiata istorie în ajutor, când părinții noștri, deși vasali, dar aveau curajul să nu îngăduie în tratate să se ridice giamii pe sfântul nostru pământ?“

„Pentru ce nu ia pilda lui Isus, să prefacă pana în biciu și să alunge camafarii din: Cameră, din Senat, din munți, din vii, din moșii, din barouri, din magistratură și din comerțul de pe unde ne-au murdărit?“

„Toate crimele și ficăloșiile jidovești nu le vede d. Nae Ionescu și nu vede că la prășit, la secere, la tăiat de lemne și slugi în casele jidovilor, nu se află picior de jidov și că năvălesc numai la școli spre stăpânire?“ și așa mai departe, pentru ca să închee cu următoarea întrebare:

„Dta d-le Nae Ionescu, care ești profesor universitar și cunoști limba ebraică, nu ști că jidaniii la orice rugăciune a lor, încep cu „Tob Sebe Goi Harog“ adecă pe cel mai bun creștin să-l ucizi?“

Mai domol cu Evanghelia, sunt casele lor de conspirație (Sinagogile NR.) În ele au lovit studenții, nu în case de închinăciune“.

Am reprodus cele de mai sus, ca un *Memento* pentru toți acei Români „Politiciani, profesori și slujbași de toate categoriile,“ — care se grăbesc să ia apărarea neamului lui Iuda, contra neamului Românesc.

Nu uitați domnilor Români, umanitariști, de dictonul strămoșilor noștri „Vox populi, vox dei“. Vocea poporului e vocea lui Dumnezeu! și nici să nu dați ocazie poporului românesc — atât de obidit și de nedreptățit —

să-și spună verdictul!

*

Nicăiri în lume muncitorimca nu îndură mai mari mizerii — ca în Rusia — *raiul bolșevic*. — Această știre este comunicată de Troțki fostul colaborator al lui Ulianov=Lenin, favoritorul Rusiei Sovietice, și distrugătorul Bisericii creștine din Imperiul moscovit.

Ce zic la această veste neastâmpărații noștri comuniști și socialiști? Le mai arde călcăele după *raiul bolșevic*? Dacă nici acum nu s'au lezuit, de acest dor, le recomandăm să plece fără întârziere la Moscova unde îi așteaptă tovarășul Panait Istrati!

*

„Legiunea Iulia“ a studenților români din Cluj a primit provocarea studenților unguri dela Budapesta prin o telegramă adresată la 21 Decembrie 1927 Uniunii studenților unguri dela Budapesta, prvocare făcută prin presa studentimei române. Constatăm, că telegrama Legiunei noastre a rămas fără răspuns și că studentimea maghiară concentrată în societatea „Turul“ (pasăre de pradă) a neglijat să se conformeze regulilor cavalerești, a neglijat de a-și numi reprezentanți și martori. Astfel „Legiunea Iulia“ declară diferendul cu studenții universitari unguri ca încheiat. În același timp însă lasă la aprecierea tuturor gentlemanilor din întreaga lume — unde studenții unguri dela „Turul“ și-au afișat prin presă provocarea — să aprecieze faptul, că acești domni provoacă, însă refuză a se bate.

În numele „Legiunei Iulia“
Comandant ss. dr. Isaicu

Cluj, la 10 Ianuarie 1928.

*

Rectificare. În articolul dlui dr. Titus Mălaiu din No. 5. 1 Ian. s'a strecurat o greșală, provenită desigur prin faptul că a fost rău informat. Q îndreptăm, afirmând, că studenții n'au stat la masă cu deputații liberați, neavând nici-o legătură cu nici un fel de oameni aparținând partidelor politice jidovite.

*

Ne bucurăm foarte mult de apariția ziarului *Apărarea*, care iese de două ori pe săptămână sub conducerea cunoscutului intelectual și luptător cu condeiul, dl Sebastian Bornemisa, din Cluj. Constatăm cu satisfacție, că se cultivă acolo simțul românesc fără frică și fără diplomație, așa încât la fiecare pagină întâlnim desvăluit și combătut pe dușmanul organizației noastre de stat și al consolidării noastre, pe vrăjmașul denunțat cu adevăratul lui nume: pe *Jidan*. Li dorim viață lungă, și crescândă putere de a scutura pe indiferenții zilei.